

El Después, een open blik op de toekomst

DOOR GERARD VAN DUINEN

El Después is een jonge tangogroep, vol ambitie en enthousiasme. Ze leggen hun kwaliteitslat hoog en durven het aan om een nieuwe, eigen visie op tango te formuleren. Het kwintet is gevestigd in Parijs en de afstand tot Buenos Aires levert een frisse blik op. El Después geeft begin mei twee concerten in Nederland. Hoog tijd dus voor een gesprek met de oprichters Alejandro Schwarz en Victor Villena.

Victor Villena werd op de lagere school uitgelachen omdat hij een oubollig instrument als bandoneon speelde, maar zat op zijn 15e al in Color Tango. In 1999 emigreerde hij naar Parijs om zijn studie bij Juan-José Mosalini te kunnen afronden. Hij is een van de meest gevraagde spelers in Europa, toerde wereldwijd met ondermeer het Gotan Project en is sinds vier jaar hoofdvakdocent op het conservatorium in Rotterdam.

Gitarist Alejandro Schwarz was een van de oprichters van het succesvolle orkest El Arranque, waarvoor hij een groot deel van het repertoire arrangeerde. Hij verliet de band in 2001 en vestigde zich in Parijs, waar hij zich meer en meer als componist ontwikkelde. Hij is leider van het septet La Academia, vaste begeleider van zangeres Haydée Alba en wordt de laatste jaren wereldwijd gevraagd als arrangeur en componist.

Vanwaar de naam El Después?

Victor: "El Después betekent 'het erna'. We vroegen ons af of er na Piazzolla, na Pugliese en Troilo nog 'iets was'. Well, let's try! Popmuziek begon met de Beatles en de Stones, maar stopte daar niet. Voor tango geldt hetzelfde: we staan aan het begin. Ik wil niet zeggen dat wij 'het erna' zijn, maar we werken hard aan continuïteit. Dat is ons ideaal."

Alejandro schrijft het repertoire voor de groep. Wat voor artistieke afwegingen maak je daarbij?

Alejandro: "Bovenal zoek ik een vorm van expressie die diep wortelt in de traditionele tango, maar tegelijkertijd vraag ik me af wat het betekent om vandaag de dag tango te spelen. Ik geloof dat tango een levend genre is, geen dode folklore, geen imitatie van het verleden. De feedback van de leden van het kwintet is belangrijk voor me. Als ik componeer stel ik me voor hoe ze de muziek zouden spelen en ik probeer ze altijd de ruimte te laten om hun individualiteit in de muziek te leggen."

Waarom heb je gekozen voor het traditionele kwintet?

Alejandro: "De kwintetvorm is de volmaakte reductie van het tango-orkest. Gitaar, viool, bandoneon, piano en contrabas zijn de voornaamste instrumenten geweest tijdens de ontwikkeling van het genre. Als gevolg van dit huwelijk hebben we een rijk palet van geluiden en kleuren. Het schept enorme compositorische en interpretatieve mogelijkheden voor zowel groepsexpressie als individuele instrumenten."

De groep start in 2004 en in 2006 verschijnt de cd *Reunion*. Een mooi artistiek statement van concertante muziek. Fris en modern, puur en eigen. De bewondering voor Horacio Salgan en Astor Piazzolla klinken in de muziek door, zonder daar

expliciet aan te refereren. De meeste stukken zijn stevig en ritmisch met ruimte voor de solisten. Waar Alejandro als componist zijn stempel op de groep drukt, heeft Victor als virtuoze instrumentalist de hoofdrol: *Reunion* opent met een schitterende bandoneon-solo introductie. Waarna de band invalt met een vette groove en iedereen een solo kan neerzetten.

In wat voor opzicht verschilt El Después met andere groepen waar jullie in spelen?

Victor: "Het verschil is dat we met El Después een gezamenlijk ideaal van stijl en ontwikkeling hebben dat ik tegenwoordig maar moeilijk elders kan vinden. Ik ben er trots op dat El Después een van de zeldzame groepen ter wereld is die nog haar vijf originele leden heeft. Als iemand zou opstappen zou de band niet hetzelfde zijn."

Hoe heeft de band zich na de cd Reunion ontwikkeld?

Alejandro: "We zijn veel volwassener geworden als groep, in ons spel. We hebben heel veel gespeeld. Niet alleen ons eigen repertoire, maar ook als onderdeel van projecten: *Maria de Buenos Aires* in de Opera van Lissabon, concerten met de

Japanse zangeres Anna Saeki, een show met de Argentijnse danser Coco Diaz in Nice. De laatste tijd hebben we veel gewerkt aan nieuw repertoire voor onze tweede cd."

We vroegen ons af of er na Piazzolla, na Pugliese en Troilo nog 'iets was'

Misschien komt het doordat beiden in Parijs wonen, maar Victor en Alejandro hebben een opvallend open houding in de vaak zo conservatieve tango. Bij de oprichting van de groep kozen ze voor pianist Ivo de Greef (die ook in 'mijn' kwartet Mala Pinta speelt), violist Cyril Garac en contrabassist Bernard Lanaspèze. Respectievelijk een Belg en twee Fransen.

Een opvallende keuze als je weet dat het in Parijs wemelt van Argentijnse muzikanten. Hoe komt dat?

Victor: "Ik heb gewoon de beste muzikanten gekozen die ik kende om de best mogelijke band op te zetten. Het maakt mij niet uit waar ze vandaan komen, wel of ze van tango houden en goede spelers zijn."

Alejandro: "Er bestaat niet zoiets als een Argentijnse of niet-Argentijnse muzikant, er zijn alleen echte en fake tangomuzikanten."

Victor is een van weinige professionals die ook op nieuw gebouwde bandoneons speelt en niet alleen op instrumenten uit de jaren '30. Waarom?

Victor: "Om dezelfde reden dat ik het liefst nieuwe muziek speel, zoals met El Después, met Gustavo Beytelmann of met Sonia Possetti. De geschiedenis van de tango kan niet stoppen bij Pugliese en Piazzolla en de geschiedenis van de bandoneon kan niet stoppen bij Alfred Arnold. Een oude droom wordt werkelijkheid nu ik zie dat er in Europa weer zoveel bandoneonbouwers actief zijn nadat er 60 jaar geen instrumenten meer gemaakt zijn. Het is bijna een wonder. Ik heb absoluut geen interesse in de mening van bandoneonisten die niet bereid zijn in de ontwikkeling van het instrument te investeren."

Wat kunnen we verwachten van de concerten in Nederland?

Alejandro: "Veel energie. Een groep die volwassenheid bereikt, heeft na jaren van intensieve samenwerking met hetzelfde doel voor ogen."

Victor: "Veel nieuwe stukken!" ■

Quinteto El Después speelt op vrijdag 9 mei in het KIT in Amsterdam en op zaterdag 10 mei in De Doelen in Rotterdam. Op www.eldespués.com kun je tracks van de cd *Reunion* beluisteren.